

Til Vejdirektoratet

Indleveret via høringsportalen

Til Transportministeren

Fremsendt pr mail til trm@trm.dk; arp@trm.dk

Borgerbevægelsen

Ida Maries vej 16
9000 Aalborg
CVR: 33806108

Nejtilegholmmotorvej.dk
borgerbevægelsenaalborg@gmail.com

Formand

Louise Faber
Tlf: 22799535
[Borgerbevaegelsen@live.dk](mailto:borgerbevaegelsen@live.dk)

Aalborg den 6/1-2024

Vejdirektoratets høring om Miljøkonsekvensrapport-2023 vedr. Egholmlinjen og Transportministerens høring vedr. forslag til anlægslov – **Høringssvar vedr. drikkevand, BNBO Drastrup og Hvorup**

Dette høringssvar vedr. drikkevand og indleveres på vegne af Borgerbevægelsen mod en motorvej i egholmlinjen, CVR 33806108. Høringssvaret angår forslag til anlægslov og Miljøkonsekvensrapportens kapitel 13 - geologi og grundvand.

Konklusion vedr. anlægsloven i forhold til drikkevand, jf. lovens § 5 og § 6

Konklusionen vedr. forslag til anlægslov er, at forslaget må forkastes, navnlig på grund af lovens § 5 og § 6. Anlægsloven ophæver beskyttelsen af grundvand/drikkevand i strid med vandrammedirektivet og beslutninger udskydes i strid med VVM-direktivet til detailprojekteringsfasen. Derudover ophæver anlægsloven den normalt gældende funktionsadskillelse i statsadministrationen, der er en væsentlig retssikkerhedsgaranti. Folketinget bør forkaste anlægsloven helt idet vandrammedirektivets artikel 4, stk. 7 ikke kan opfyldes. Denne og fremtidige anlægslove bør ændres, således at Miljøstyrelsen bevarer sine myndighedsbeføjelser

Transportministeriet/Vejdirektoratet bedes dertil gøre Folketinget opmærksom på, at de alternativer, der er undersøgt i perioden forud for nuværende høring, kun er nogle skitseprojekter, der er fravalgt af rent politiske og økonomiske grunde. Hverken vandrammedirektivets proceskrav eller krav til vurderinger i forhold til afklaring af, om der er brugbare alternativer, der ikke forringer miljømålene for grundvandet, er opfyldt efter fravigelsesbestemmelsen i vandrammedirektivets artikel 4, stk. 7.

Se uddybende om baggrunde for konklusionen nedenfor i afsnit 3.

Bemærkninger vedr. Miljøkonsekvensrapportens kapitel 13:

Vurderingerne i Miljøkonsekvensrapporten opfylder ikke kravene i vandrammedirektivet (EP/Rdir 2000/60) som implementeret i Lov om vandplanlægning (lovbekendtgørelse 126 af 26/01/2017) med tilhørende bekendtgørelser i forhold til overholdelse af miljømål for grundvand.

Det kan på baggrund af Miljøkonsekvensrapporten konkluderes, at motorvejsprojektet både ved anlæg og drift af Egholmmotorvejen gør det umuligt for Folketinget at overholde miljømålene for det nydannede grundvand i to særligt sårbare boringsnære områder (BNBO) til de almene vandværker. Det drejer sig om de boringsnære områder ved Drastrup og Lindholm/Hvorup. Folketinget må ikke give tilladelse til Egholmmotorvejen, når kravene i vandrammedirektivet ikke kan opfyldes. Projektet skal opgives, da det forringer den gode tilstand for grundvandet, der er opfyldt nu.

Når projektet forringer den gode tilstand af miljøet, kan det ikke gennemføres, når der er alternativer, jf. vandrammedirektivets artikel 4, stk. 7. Der er som anført brugbare alternativer, der ikke forringer miljømålene for grundvandet. Endnu er ingen alternativer undersøgt som foreskrevet efter fravigelsesbestemmelsen i vandrammedirektivets artikel 4, stk. 7.

Miljøkonsekvensrapporten skal redegøre fyldestgørende for påvirkningen af målsatte overfladevandområder og grundvandsforekomster i tilstrækkelig grad til, at Folketingets medlemmer, offentligheden, samt Miljøstyrelsen og Aalborg Kommune som berørte myndigheder, kan vurdere, om grundlaget for vurderinger i Miljøkonsekvensrapporten er tilstrækkeligt, om vurderingerne er rigtige – herunder om projektet i det lys er politisk ønskeligt.

Miljøkonsekvensrapporten er ikke fyldestgørende for så vidt angår drikkevand, og opfylder ikke kravene i vejlovens § 17g, stk. 4, eller vandrammedirektivets krav til vurderinger om grundvand. Miljøkonsekvensrapporten opfylder dermed ikke kravene til at kunne danne grundlag for en gyldig vedtagelse af en anlægslov.

Miljøkonsekvensvurderingens kapitel 13 vedr. "Geologi og grundvand" er ufærdigt. Vurderingerne er ufuldstændige og er nærmest vildledende.

Vedr. anlægsfasen udgøres fejlene af ufyldstgørende vurderinger om påvirkning af grundvand (se A). Selv hvor rapporten dog konkluderer, at målopfyldelse kan påvirkes negativt på grund af Grundvandssænkning mangler fyldestgørende konklusioner (B), og de nødvendige afklarende undersøgelser udskydes ulovligt til senere (C). MKV-2023 konkluderer endda FORKERT, at der er manglende målopfyldelse i BDNO Drastrup, fordi rapporten fejlagtigt kun forholder sig til det mellemste drikkevandslag, men ikke det øverste og det nederste der forsyner Aalborgs borgere (D) Derudover omtales det slet ikke, at påvirkningen vil være væsentlig og indebære en negativ påvirkning for det øverste grundvandslag både ved grundvandssænkning og ved spild og uheld allerede i anlægsfasen (E). Fejlene medfører, at Miljøkonsekvensvurderingen anfører, at miljøpåvirkningen i anlægsfasen ikke forhindrer målopfyldelse for BNBO i Drastrup. Konklusionen er åbenlyst forkert. Det står klart, at miljøpåvirkningen allerede i anlægsfasen er negativ og kan være til hinder for målopfyldelse, der sikrer rent drikkevand til Aalborgs borgere (F).

Vedr. driftsfasen overholder Miljøkonsekvensrapportens vurderingen på ingen måde de krav, der stilles til vurderinger vedr. vand, jf. vandrammedirektivet, eller de krav, der stilles til vurderinger, der skal indgå i en miljøkonsekvensrapport, jf. vejlovens § 17g og VVM-direktivet, idet afværgeforanstaltningernes tekniske løsninger er ukendte og beslutningerne udskudt (G).

Se uddybende om fejl i Miljøkonsekvensrapport-2023 nedenfor i afsnit 2, litra A-F.

1. Fakta om BNBO Drastrup og Lindholm/Hvorup

Motorvejens linjeføring incl. udfletningsanlæggene til Ny Nibevej og Høvejen er planlagt gennem de meget sårbare boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) til de almene vandværker i Drastrup og Lindholm/Hvorup.

Drastrup Kildepladserne er et af de første steder i Danmark, hvor der er gennemført grundvandsbeskyttelse, da magasinet er meget sårbart over for forurening, og det samtidig er en nøglekildeplads. Dvs. en af de vigtigste kildepladser i Aalborg Kommune. Nøglevandværket skal tage over, når andre vandværker må lukke. Vandværket forsyner ca. 1/3 af borgerne i Aalborg, altså henved ved 100.000 mennesker. Det rene vand udgør også forsyningskilden til en betydelig del af Aalborgs erhvervsvirksomheder.

Jordbunden i grundvandsmagasinerne består fortrinsvis af kalk (skrivekridt) med et overlag af sand eller grus. I BNBO mangler grundvandsressourcerne et beskyttende lerlag. Det, der udledes eller spildes, siver derfor direkte og urensset ned i grundvandet. Grundvandsmagasinerne er derfor meget sårbare over for nedsvivende miljøfremmede stoffer, som følge af anlæg og drift af Egholmmotorvejen. (Se tabel 13.4 "Spild og uheld").

I BNBO er det muligt at benytte Miljøbeskyttelseslovens § 24 til at forbyde aktiviteter, der udgør en risiko for forurening af et vandindvindingsanlæg. Inden for BNBO kan risikoen for forurening med miljøfremmede stoffer være øget, som følge af begrænset højere koncentrationer på grund af manglende opblanding, og øget grundvandsdannelse som følge af sænkning af grundvandets trykniveau.

Store dele af det grundvandsdannende opland og kildepladszonen i Drastrup har en lav nitratudvaskning (<25 mg/l), hvilket blandt andet afspejler, at der er en række tinglyste dyrkningsdeklarationer i området. Kildepladsen er allerede beskyttet med dyrkningsrestriktioner og har været det i mere end 30 år. Inden for BNBO må der i dag ikke ændres terræn, bygges nyt eller udledes miljøfremmede stoffer.

Projektet kan således have konsekvenser for henved 100.000 mennesker, der hver dag drikker helt rent grundvand fra BNBO (Drastrup og Lindholm/Hvorup) direkte fra hannerne i egne husholdninger. Der er desværre ikke mange steder i Danmark, hvor grundvandet stadig er så rent.

2. Fejl i Miljøkonsekvensrapport-2023 vedr. grundvand/drikkevand i anlægsfasen

A. MKV-2023 indeholder ikke fyldestgørende vurderinger om påvirkning af grundvand

Indledningsvist bemærkes, at hverken Miljøkonsekvensrapport 2011 eller Miljøkonsekvensrapport 2021 har indeholdt vurderinger, der opfylder kravene i vandrammedirektivet, jf. Miljøstyrelsens høringssvar i forbindelse med høringen vedr. udkast til anlægslov 2021/2022. Det er en hovedårsagen til, at den nuværende supplerende Miljøkonsekvensrapport-2023 er i høring.

Imidlertid må konstateres, at Miljøkonsekvensrapport-2023 ikke formår at rette op på manglerne. Miljøkonsekvensrapporten iagttager forsat ikke de skærpede krav til vurderinger med udgangspunkt i grundvandets miljømål.

I Miljøkonsekvensrapport-2023, side 500, anføres om BNBO i Drastrup: For den terrænnære og den dybe forekomst er den kemiske tilstand god. Tilsvarende ses side 527 vedr. beskrivelsen af grundvandsforekomsterne i BNBO til vandværkerne i Drastrup og Lindholm Hvorup:

"Grundvandsforekomsterne har god kvantitativ tilstand. For de terrænnære (det nydannede grundvand) og den dybe grundvandsforekomst (dannet før landbrugets industrialisering) gælder ligeledes, at der er en god kemisk tilstand".

Det er helt korrekt. Grundvandet er i god kemisk tilstand. Dvs. vandrammedirektivets krav om målopfyldelsen er lykkedes i de to BNBO grundet de mangeårige restriktioner.

Vandrammedirektivet forpligter herefter Folketinget til IKKE at forringe grundvandets kemiske tilstand. Det er derfor heller ikke foreneligt med EU-retten, hvis Folketinget giver tilladelse til et motorvejsprojekt, der kan medføre en forringelse af den kemiske gode tilstand. Folketinget må ikke forringe grundvand, hvor der er målopfyldelse i forhold til vandrammedirektivet.

Det er et krav i medfør af vandrammedirektivet, at en Miljøkonsekvensvurdering skal indeholde en vurdering af om et projekt kan påvirke grundvandsforekomsten på en måde, så det forringer grundvandets miljømål.

Borgerbevægelsens indsigelse om fejl i MKV (A): Miljøkonsekvensvurdering-2023 er behæftet med væsentlige mangler, da den ikke indeholder fyldestgørende vurderinger af påvirkning af grundvandsforekomstens tilstand og deres mulighed for målopfyldelse.

B. MKV-2023 påvirker målopfyldelse negativt på grund af Grundvandssænkning i anlægsfasen, men mangler fyldestgørende konklusioner

Det fremgår af Miljøkonsekvensvurdering-2023 at det rene, nydannede grundvandet allerede i anlægsfasen er truet af ændringer i terræn, der bygges nyt og at der vil ske en forurening med miljøfremmede stoffer.

Anlægget af Egholmmotorvejen er i strid med de forebyggende bestemmelser om beskyttelse af det særligt sårbare boringsnære beskyttelsesområde (BNBO) ved Drastrup og Lindholm/Hvorup Vandværk.

I henhold til MKV-2023, skal grundvandet sænkes i anlægsfasen i BNBO i en længere periode. Det fremgår af teksten side 526, om *Påvirkning*, at

*”Grundvandssænkningerne **medfører en negativ påvirkning** i form af kvantitativ og kvalitativ påvirkning af indvindingsboringer, hvis der er hydraulisk kontakt mellem de geologiske lag, hvor der grundvandssænkes og indvindingsmagasinerne.*

*Grundvandssænkning **medfører en mobilisering af forurening**, hvis der er vandopløselige forureninger inden for den estimerede påvirkningsradius. Den naturlige grundvandskemi kan ændres som følge af iltning af grundvandsmagasinet, i forbindelse med grundvandssænkning.*

*Oppumpningen ved byggegruberne **vil kunne medføre ind- og optrængning af saltvand.**”*

Det står således klart, at det ikke kan afvises, at sænkningen af grundvandet allerede i anlægsfasen vil påvirke målopfyldelsen for det rene drikkevand. MKV-2023 har imidlertid ingen vurderinger, der viser hvorledes forringelse undgås på teknisk vis. Teksten følges alene op med en ufærdig konklusion, side 521:

”Omfanget af grundvandssænkningen skal minimeres mest muligt. Der skal udføres supplerende geotekniske undersøgelser i hele vejanlægget i detailprojekteringsfasen”.

Miljøkonsekvensrapporten mangler de detaljerede beskrivelser af, hvor stor omfanget af grundvandssænkningerne må være. Det er ikke tilstrækkeligt fyldstgørende til at opfylde vejlovens § 17g, og blot anføre, at grundvandssænkningen skal ”minimeres mest muligt. Det er utilstrækkeligt, idet påvirkningen af grundvandet da henstår i det uvisse. Miljøkonsekvensrapporten, skal være fuldstændig.

C. MKV-2023 påvirker målopfyldelse negativt på grund af Grundvandssænkning i anlægsfasen, men udskyder de nødvendige undersøgelser til senere

Det fremgår af MKV-2023, at

”Der skal udføres supplerende geotekniske undersøgelser i hele vejanlægget i detailprojekteringsfasen”.

Det er ikke foreneligt med vejlovens § 17g, jf. kravene i vandrammedirektivets artikel 4, stk. 7, at afslutte rapporten uden de nødvendige geotekniske undersøgelser til detailprojekteringsfasen.

De geotekniske undersøgelser skal udføres inden anlægsloven vedtages. Vejdirektoratet skal overholde vejlovens kapitel 2a. Kapitlet medfører, at vejdirektoratet er forpligtet til at afslutte anlægsprojekteringen i den lovforberedende fase, INDEN den lovvedtagende fase igangsættes. Vejdirektoratets praksis fra før VVM-direktivets implementering i vejlovens kapitel 2a ved lov 2016-06-08 nr. 658, om at udskyde nødvendige undersøgelser til ”detailprojekteringsfasen” ikke længere er lovlig. Miljøkonsekvensrapporten skal derfor laves færdig.

Udskydelsen af nødvendige undersøgelser til "detailprojekteringsfasen er uforenelig med VVM-direktivets krav om at en miljøkonsekvensrapport skal være fuldstændig. Dertil er udskydelsen uforenelig med VVM-direktivets krav om funktionsadskillelse. Dette skyldes, at det samtidigt i udkast til anlægslovens § 5 og § 6 foreslås, at hele den danske miljølovgivning, der berører projektet, herunder også lovgivningen om drikkevand skal ophæves for projektområdet og alle afgørelser skal kunne træffes af Transportministeren, blandt andet ved call in.

Det er således reelt Transportministeren, der skal overtage og varetage ALLE andre statslige myndigheders kompetencer og Aalborg Kommunes beføjelser efter hele den danske miljøbeskyttelseslovgivning, herunder drikkevandsområdet – og dermed forholde sig til projektets detailprojektering og dets konsekvenser for påvirkning og fremtidig målopfyldelse om rent drikkevand for 1/3 af Aalborgs borgere.

D. MKV-2023 konkluderer FORKERT at der er manglende målopfyldelse i BDNO Drastrup

I følge Miljøkonsekvensrapportens Tabel 13.10 om grundvandssænkning oplyser, om BDNO Drastrup:

"Ny Nibevej: vedr. Grundvandsforekomster: der er manglende målopfyldelse"

På det grundlag konkluderes forkert, at påvirkningen efter en grundvandssænkning kun vil påvirkes "moderat":

"Iltning, øget nedsivning og saltvandsindtrængning kan medføre irreversible lokale ændringer af grundvandskemien. Da magasinerne flere steder er sårbare, pga. manglende lerdæklag, kan lokale ændringer i grundvandskemien forplantes til BNBO i Drastrup og Lindholm/Hvorup.

Intensiteten vurderes dog at være lav, og udbredelsen lokal, da grundvandssænkningen primært vil være knyttet til de sekundære magasiner. Sårbarheden vurderes at være medium, da de grundvandskemiske forhold over tid vil vende tilbage til den oprindelige tilstand, efter ophørt grundvandssænkning. Dette kan dog være en længerevarende proces, og varigheden af påvirkningen vurderes at være lang.

Samlet set vurderes konsekvensen af de naturlige grundvandskemiske forhold, ved op-pumpning af grundvand i forbindelse med grundvandssænkning, at være moderat. S. 532 tabel 13.12"

MKV er vildledende. Konklusionen er forkert. Det er en grov fejl.

Det er ikke korrekt, at der er "manglende målopfyldelse vedr. BDNO i Drastrup ved Ny Nibevej. Miljøkonsekvensvurderingens ignorerer det øverste og det nederste helt rene grundvandslag i vurderingen. Vurderingen er kun taget med udgangspunkt i det mellemste lag i grundvandsmagasinet,

altså inden de i Aalborg pålagte og tinglyste restriktioner i forbindelse med omlægningen af landbrug til skov og vedvarende græs uden brug af gødning og sprøjtning.

MKV skal tage udgangspunkt i det øverste nydannede grundvandsmagasin, hvor der er målopfyldelse. Det er dette nydannede grundvandsmagasin, der er fremtidens drikkevand.

Grundvandssænkningen må ikke forringe målopfyldelsen i det nydannede og rene grundvandslag. Dette vil være i strid med vandrammedirektivet som implementeret i lov om vandplanlægning (lovbekendtgørelse 126 af 26/01/2017) med tilhørende bekendtgørelser i forhold til overholdelse af miljømål for grundvand.

E. MKV-2023 mangler at konkludere at påvirkningen vil være væsentlig og give negativ påvirkning for det øverste grundvandslag ved grundvandssænkning og ved spild og uheld allerede i anlægsfasen

I Miljøkonsekvensrapport-2023 anføres side 527:

”Grundvandsmagasinerne består fortrinsvis af kalk (skrivekridt), sand eller grus, og størstedelen af grundvandsressourcen mangler et beskyttende lerlag.

Grundvandsmagasinerne er meget sårbare over for nedsivende miljøfremmede stoffer, f.eks. som følge af drift eller spild under anlægsarbejdet, hvilket kan have betydning for vandkvaliteten ... man skal være særlig opmærksom på spild”

Vurderingen i MKV er, at anlægsfasens påvirkning af det nydannede grundvand er en påvirkning til det værre, men de tekniske løsninger, dette nødvendiggør, afklares ikke fyldestgørende: Hvordan skal ”man” være særlig opmærksom på spild? Beskrivelsen i MKV er ukonkret og alt for overordnet til at opfylde kravene i vejlovens § 17g.

F. MKV-2023 konkludere på grund af ovenstående fejl forkert, at miljøpåvirkningen i anlægsfasen ikke forhindrer målopfyldelse

Den samlede vurdering i MKV vedr. miljøpåvirkning (Sårbarhed, geografisk udbredelse, Intensitet, og varighed), er Tabel 13.12 side 532:

”På baggrund heraf vurderes projektet i anlægsfasen således ikke at hindre senere målopfyldelse eller forringe den nuværende kvalitet eller kvantitet af grundvandsforekomsten i de terrænnære, regionale og den dybe grundvandsforekomst, såfremt anlægsarbejdet udføres med de nødvendige afværgetiltag. Påvirkningen i anlægsfasen vurderes derfor at være begrænset”.

Som beskrevet ovenfor er de vurderinger, der ligger til grund for den endelige konklusion behæftet med væsentlige fejl og mangler, herunder retlige. Konklusionen er truffet på et utilstrækkeligt oplysningsgrundlag, hvor nødvendige undersøgelser udskydes til senere, og hvor vurderingerne

fejlagtigt ignorere målopfyldelse i det nederste og øverste drikkevandslag. Det er usagligt og forkert, at konkludere noget om påvirkning på baggrund af det mellemste drikkevandslag. Det bestrides at der er belæg for at konkluderer, at påvirkningen af anlægsfasen kan være "begrænset". Denne vurdering er upræcis, hvortil kommer, at selv en begrænset (altså nogen) påvirkning er uacceptabel ift. til den nuværende beskyttelse.

G. Fejl i Miljøkonsekvensrapport-2023 vedr. grundvand/drikkevand i driftsfasen

Miljøkonsekvensrapporten anfører vedr. Miljøpåvirkning i driftsfasen, om Spildhændelser og ned-sivning af vejvand, side 533 Tabel 13-13:

"Spildhændelser og ned-sivning af vejvand kan medføre, at grundvandskvaliteten forringes, da indholdet af miljøfremmede stoffer, metaller og salte potentielt kan forurene grundvandet ved ned-sivning.

Derfor opsamles vandet på hele strækningen i et tæt afvandingssystem, hvorfra det ledes til regnvandsbassiner med tæt bund inden det udledes til recipienter. Regnvandsbassiner inden for Drastrup og Lindholm indvindingsområder etableres der ud over med dobbelt bentonit-membran efter aftale med Aalborg Kommune. Konsekvensen ved opsamling og udledning af vejvand vurderes derfor at være begrænset.

I driftsfasen vurderes den 3. Limfjordsforbindelse derfor ikke at forringe den nuværende til-stand af grundvandsforekomsterne i området eller hindre senere målopfyldelse".

Sammenfatning anføres side 537 i Tabel 13-14.

"Miljøpåvirkning Sårbarhed: Høj. Geografisk udbredelse: lokal. Intensitet: Middel. Varighed: Lang. Påvirkning af grundvandskvalitet: Begrænset."

Og side 537 øverste afsnit:

"Det er forudsat, at en række forhold håndteres i henhold til lovgivningen".

Miljøkonsekvensrapportens vurdering om, at driftens påvirkning af grundvandskvaliteten er upræcis og uden reel vurdering af risiko for miljøpåvirkningerne. Der er ingen oplysninger om hvilke fremtidsscenerier for nedbørsmængder og hyppigheder ved de kommende klimaændringer, der lægges til grund, og som skal danne grundlag for dimensioneringen af kantopsamlinger. Membraner, tætte afvandingssystemer og do regnvandsbassiner kan umuligt være tætte, lige så længe fremtidens generationer har brug for rent drikkevand. Vurderingen indeholder en "afværgeforanstaltning" om "et tæt afvandingssystem, hvorfra det ledes til regnvandsbassiner med tæt bund inden det udledes til recipienter." og "Regnvandsbassiner (..) med dobbelt bentonitmembran efter aftale med Aalborg Kommune." Det henstår i det uvisse, hvad der gør afvandingssystemet tæt og hvordan et "dobbelt bentonitmembran" skal sikre mod fremtidig negativ påvirkning af drikkevandet.

Det hele krydres af en ansvarsfraskrivelse om *”at en række forhold håndteres i henhold til lovgivningen”*. Hvilken lovgivning? Der er netop ingen lovgivning, der gælder, og derfor ingen lovgivning der håndteres, når både lovgivningen og funktionsadskillelsen, ophæves ved vedtagelse af anlægsloven, jf. dennes § 5 og § 6.

De mangelfulde vurderinger fortsætter sider 529, hvor det under afsluttende bemærkninger, anføres:

”Det er en forudsætning for projektets gennemførelse, at risikovurderingen er foretaget”.

”Overvågning generelt: Grundvandssænkningen, spild mm i anlægsfasen og i driften skal grundvandskvaliteten overvåges, miljøforureninger skal opspores og analyseres. ”

Vurderingen overholder på ingen måde de krav, der stilles til vurderinger vedr. vand, jf. vandrammedirektivet, eller de krav der stilles til vurderinger, der skal indgå i en miljøkonsekvensrapport, jf. vejlovens § 17g og VVM-direktivet. De påtænkte afværgeforanstaltningernes tekniske løsninger er ukendte, risikovurderingen og beslutningerne udskudt til et senere ukendt tidspunkt.

Folketinget har ansvaret for kvalitetssikringen af Miljøkonsekvensrapporten. Ovenstående vurderinger er uafsluttede, og ikke endelige. Det er en fejl, at det ikke fremgår af Miljøkonsekvensrapporten, at forureningen fra motorvejsprojektet gør det klart vanskeligere og muligvis helt vil forhindre, at miljømålene for rent drikkevand opfyldes. Risikoen for væsentlig og negative påvirkninger stor. De afgørende beslutninger og undersøgelser udskydes til et uafklaret senere tidspunkt, uden at påvirkningerne er afklarede. Det er naturligvis en forudsætning for projektets lovlige gennemførelse, at risikovurderingen er foretaget i den for projektet gældende miljøkonsekvensvurdering. Vurderingerne skal være foretaget i Miljøkonsekvensrapporten, og kan ikke udskydes til senere, jf. VVM-direktivet. Heller ikke selv om der iværksættes overvågning i forbindelse med anlæg.

Derudover vil der være væsentlige økonomiske udgifter forbundet med anlæggelsen og driften, idet Aalborg Kommune, Forsyningsvirksomhederne i al fremtid vil have ansvar for overvågning, opsporing, analyser og rensning. Udgifter der kun kan afholdes, hvis Vandforbrugerne betaler for det.

3. Bemærkninger til Forslag til anlægslov § 5 og § 6

3.1. Anlægsloven ophæver beskyttelsen af drikkevand i strid med vandrammedirektivet

Det fremgår af bemærkningerne til anlægslovens § 5 og § 6 i Kapitel 3 - Fravigelse af anden lovgivning og klageadgange, at

”Eksisterende beskyttelse af det særligt sårbare beskyttede boringsnære område (BNBO) til vandværkerne i Drastrup og Lindholm/Hvorup ophæves og kan ikke påklages til anden myndighed.”

Under bemærkninger til lovforslaget, Pkt. 19.17 side 93 til side 97, anføres:

*”Grundvandsmagasinerne omkring Drastrup og Lindholm vandværker er dårligt beskyttede fra naturens side og dermed meget sårbare over for nedsivende miljøfarlige stoffer, eksempelvis som følge af drift eller spild på vejene. **Behovet for at beskytte grundvandet er derfor stort.***

*Det nydannede grundvand til de 2 vandværker er terrænnær. **Forekomsterne opfylder miljømålet om god kvantitativ tilstand i vandområdeplan 2021-2027. Både de terrænnære forekomster og den dybe forekomst opfylder ligeledes miljømålet om god kemisk tilstand.***

Borgerbevægelsen protesterer på det kraftigste mod ophævelsen af den eksisterende beskyttelse af det nydannede grundvand (det terrænnære grundvand) i de to BNBO grundvandsmagasiner i Drastrup og Lindholm/Hvorup.

Det fremgår af Miljøkonsekvensrapporten, både når den læses som skrevet, og når der korrigeres for fejl, at de eksisterende miljømål ikke kan opretholdes for de to vandværker, hverken ved anlæg eller drift af Egholmmotorvejen. Staten er forpligtet til at sikre god miljøtilstand i grundvandet. Hvis den nuværende deklARATION, der vil fremtidssikre 1/3 af Aalborgs borgere rent drikkevand ophæves, er der ingen beskyttelse af det terrænnære drikkevand. Som det anføres i bemærkningerne, er behovet for beskyttelse stort. Deklarationer skal opretholdes.

Ophævelsen af beskyttelsen forekommer derfor mere vidtgående end blot at ophæve den beskyttende deklARATION. Det lader til at Anlægsloven lægger op til at den beskyttelse der følger af den danske vandlovgivning tillige skal ophæves. Dette vil være traktatstridigt, da vandrammedirektivet, herunder navnlig artikel 4, stk. 7 derved tilsidesættes. Et projekt må ikke forringe vandkvaliteten i grundvandsmagasiner, der opfylder miljømålene. Det gør begge BDNO, der påvirkes af anlægsprojektet.

Det fremgår af Miljøkonsekvensrapporten at risikoen for en varig og irreversibel forurening af det terrænnære grundvandsmagasin, allerede vil finde sted i anlægsfasen.

De foreslåede afværgeforanstaltninger er ikke tilstrækkelige og vurderingerne ”moderat” og ”begrænset” er diffuse og ikke begrundet. Miljøkonsekvensrapporten er som anført indledningsvis og i afsnit 2 ikke fyldestgørende, og kan ikke danne grundlag for en gyldig anlægslov. Det står klart, at anlægsarbejderne vil forringe den nuværende miljøtilstand af grundvandsforekomsterne i det terrænnære grundvand i området (BNBO), og vil forhindre en senere målopfyldelse. Det vil være i strid med vandrammedirektivet at tillade anlægsarbejderne, der forringer det opnåede gode miljø og forhindre fremtidig målopfyldelse.

Anlægslovens bemærkninger knytter sig til Miljøkonsekvensrapport-2023’s fejlbehæftede vurderinger, vedr. afværgeforanstaltninger i driftsfasen, herunder at påvirkningen kun er ”begrænset”, trods ”varig og irreversibel”. Anlægslovens bemærkninger er utilstrækkelige og forkerte af samme grunde som anført ovenfor i afsnit 2, under litra G.

3.2. Anlægsloven udskyder beslutninger til detailprojekteringsfasen i strid med VVM-direktivet

Som anført ovenfor under 2C fremgår det af Miljøkonsekvensrapporten, at en række undersøgelser vedr. grundvand og afgørende beslutninger udskydes til et uafklaret senere tidspunkt i "detailprojekteringsfasen".

De geotekniske undersøgelser og de afgørende beslutninger skal efter vejlovens kapitel 2a, jf. VVM-direktivet, udføres inden anlægsloven vedtages. Vejdirektoratets praksis fra før VVM-direktivets implementering i vejlovens kapitel 2a ved lov 2016-06-08 nr. 658, om at udskyde nødvendige undersøgelser til "detailprojekteringsfasen" ikke længere er lovlig. Miljøkonsekvensrapporten skal korrigeres.

Dertil er udskydelsen uforenelig med VVM-direktivets krav om funktionsadskillelse, når Miljøkonsekvensrapporten sammenholdes med udkast til anlægslovens § 5 og § 6. I udkast til anlægslov foreslås i § 5 og § 6, at hele den danske miljølovgivning, der berører projektet, herunder også lovgivningen om drikkevand, skal ophæves for projektområdet, og at alle afgørelser skal kunne træffes af Transportministeren, blandt andet ved en uafgrænset beføjelse til 'call in' i § 6.

3.3. Anlægsloven ophæver væsentlig retssikkerhedsgaranti i statsadministrationens funktionsadskillelse

Anlægsloven vil – hvis den vedtages i sin nuværende form – reelt give Transportministeren, ret til at overtage og varetage ALLE andre statslige myndigheders kompetencer og Aalborg Kommunes beføjelser efter hele den danske miljøbeskyttelseslovgivning, herunder drikkevandsområdet.

Det medfører også, at det kan blive Transportministeren, der skal træffe alle beslutninger vedr. projektets detailprojektering og vurdere dets konsekvenser for påvirkning og fremtidig målopfyldelse om rent drikkevand for 1/3 af Aalborgs borgere. Anlægslovens § 5 og § 6 udgør en retssikkerhedsmæssig meget betænkelig løsning. Det udgør et meget bekymrende brud på de demokratiske traditioner om at undgå inhabilitet og magtfordrejning ved funktionsadskillelse i statsadministrationen i forhold til myndighedsafgørelser, når anlægsmyndigheden overtager disse kompetencer. Anlægsloven giver Transportministeren for mange kasketter. Transportministeren tildeles både det overordnede ansvar for Vejdirektoratet og projektet i medfør af anlægsloven, og tildeles samtidigt beføjelserne til at træffe afgørelser efter al anden lovgivning, hvor hensynene kan være i modstrid med det påtænkte anlægsprojekt. Beslutnings-Enevælde er ikke en acceptabel løsning.

Folketinget frarådes på det kraftigste at acceptere Transportministerens forslag til anlægslov, herunder § 5 og § 6, om at ophæve funktionsadskillelsen i statsadministrationen. Bestemmelserne strider mod alle demokratiske traditioner om, at funktionsadskillelse er nødvendig for at undgå inhabilitet og magtfordrejning. Transportministerens forslag er juridisk uansvarligt og en letsindig løsning.

3.4. Anlægsloven bør ændres, således at Miljøstyrelsen bevarer sine myndighedsbeføjelser

Lovgivningen vedr. grundvand og drikkevand, varetages normalt af Miljøstyrelsen, der har fagkompetencen. Den fagkompetence er helt klart ikke til stede i Transportministeriet, hvilket

Miljøstyrelsens hørings svar i forbindelse med høring om forrige udkast til anlægslov viste med al tydelighed. Miljøstyrelsen bør bevare sin fagkompetence – det bør de øvrige myndigheder også.

Folketinget gøres opmærksom på, at det er på tide, at Folketinget fører tilsyn med Transportministerens udøvende myndighed i forhold til anlægsprojekter. Folketingets tilsyn er forhindret af, at Folketinget i tidligere projekter, har accepteret anlægslovgivning, svarende til det Transportministeren lægger op til i forslag til anlægslov om 3. Limfjordsforbindelse § 5 og § 6.

Folketinget bedes sikre, at Transportministeren må gennemføre sine anlægsprojekter med respekt for demokratiets adskillelse af kompetencer i forskellige styrelser.

Det fordrer naturligvis bedre samarbejde mellem Transportministeriet og andre ministerier og styrelser, end det Transportministeriet og Vejdirektoratet hidtil har praktiseret. Men så må Transportministeriet tilføres de fornødne kompetencer.

Det er helt uacceptabelt, at Transportministeriet obstruerer processens retssikkerhedsgarantier, senest ved at nægte en berørt myndighed som Miljøstyrelsen den fornødne tid. Som oplyst i Borgerbevægelsens henvendelse den 2/1-2024 til Folketinget, Transportudvalget og Miljø- og Fødevarerudvalget (blandt andet omdelt som MOF alm del – bilag 197) kan det konstateres, at Transportministeriet og Vejdirektoratet end ikke vil give miljøstyrelsen, der er en kompetent myndighed i henhold til VVM-direktivet, den nødvendige tid til at kvalificere Miljøkonsekvensrapportens konklusioner og anlægslovens fundament.

Der er således al mulig grund til at Folketinget også er på vagt overfor Transportministerens forsøg, på at udelukke indsigt fra miljøstyrelsen i hvordan anlægsprojektet realiseres fysisk. Der er behov for, at Miljøstyrelsen bevarer sin ret til at påse om realiseringen af anlægsprojektet er forenelig med anden lovgivning inden for Miljøstyrelsens ressortområde.

4. Afsluttende

Anlægslovens bør ikke vedtages i den nuværende udformning.

Indholdet i anlægslovens § 5 og § 6 er helt uacceptabel i et demokrati, da funktionsadskillelsen i statsadministrationen ophæves, mens Transportministeren tildeles uafgrænsede myndighedsbeføjelser.

Miljøkonsekvensrapporten er derudover ikke fyldestgørende. Den indeholder vurderinger, der viser, at miljømålene for grundvandet i de to BDNO-områder i henholdsvis Drastrup og Lindholm Hvorup påvirkes negativt, navnlig i det øverste nuværende rene drikkevandslag. Miljøkonsekvensrapporten vurderinger er fejlbehæftet og der mangler tillige en række undersøgelser: Der er vurderinger og beslutninger vedr. drikkevand, der i strid med VVM-direktivet, udskydes til senere.

Med venlig hilsen

Gitte Ramhøj

Talsperson for drikkevand

Landskabsarkitekt

Pensioneret projektleder i Drastrup Pilotprojekt, Aalborg Kommune

har arbejdet over 30 år med at sikre rent drikkevand fra Drastrup til Aalborg

og Louise Faber

Formand

Advokat, ph.d.